

לקוטי תורה • שיר השירים • מאמר 18

צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה...

צאו וראו, בנות ציון

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/18

1 צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו. ואמרז"ל
[ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] **ביום חתונתו זה מתן תורה.**

"צאינה וראינה, בנות ציון, במלך שלמה, בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו". וחכמינו זיכרונם לברכה אמרו: **"ביום חתונתו" — זהו מתן תורה.**

להבין מהו לשון צאינה כי מהיכן תצאנה ויציאה זו מה ענינה. הנה ארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] **לא זו הקב"ה מחבבה לכנסת ישראל עד שקראה אמי.**

[יש] **להבין מה פירוש הלשון "צאינה": מאין יצאו, ומה עניינה של יציאה זו? והנה, חכמינו זיכרונם לברכה אמרו:** **"לא זו הקדוש ברוך הוא מלחבב את כנסת ישראל עד שקראה 'אמי'".**

2 ולהבין זה צריך להבין מה שנקרא שם ה' בלשון חכמים תנאים ואמוראים בשם הקב"ה ולמה בחרו חכמים שם זה משאר שמות שיש לו ית'.

כדי להבין זאת, עלינו להבין מה פירוש הדבר שבפי חז"ל, התנאים והאמוראים, מכונה ה' בשם "הקדוש ברוך הוא", ומדוע בחרו חז"ל בשם זה ולא בשמות אחרים שיש לו, יתברך.

אך הענין כי פי' וביאור מלת קדוש בוי"ו שהוי"ו מורה על המשכה שהיא המשכת קדושתו ית' להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] **ווסוכ"ע שהוא המשכה והארה בעלמא שאין ערוך אליות ית'**

הביאור הוא כך: המילה "קדוש" נכתבת בוי, והוי מציינת המשכה — המשכת קדושתו יתברך, כך שתהיה האור המחיה את כל העולמות מבפנים והאור המקיף את כל העולמות. אין זו אלא המשכה והארה, שאין לה שום ערך והשוואה אליו יתברך,

כי הוא אחדות פשוט והנבראים המה בעלי גבול ואפילו נבראים עליונים אלף אלפין ורבי רבבן היש מספר לגדודיו

שהרי הוא אחדות פשוטה, ואילו הנבראים מוגבלים. גם הנבראים העליונים הם "אלף אלפים ורבוא רבבות", ועליהם נאמר: "היש מספר לגדודיו?"

שהם בבחינת אין מספר ואין סוף מ"מ הרי הם בבחינת התחלקות אלא שהתחלקות הוא בתוספת ורבו עד אין קץ ותכלית.

הם אמנם בבחינת "אין מספר" ו"אין סוף", ואף על פי כן יש בהם חלוקה לחלקים. אלא שהחלוקה מתרבה והולכת ללא קץ ותכלית.

משא"כ בא"ס ב"ה בעצמו ובכבודו לא שייך כל זה כי הוא ית' אחדות פשוט בתכלית הפשיטות

אבל אין הדבר כך לגבי אין סוף ברוך הוא עצמו ובכבודו: כל אלה אינם שייכים בו, שהרי הוא אחדות פשוטה בתכלית הפשיטות;

אלא שנמשך המשכה והארה מצומצמת בכדי שיהיו העולמות והנבראים יכולים לקבל כאו"א [כל אחד

ואחד] לפי מדרגתו ומ"מ הארה והמשכה ההיא נק' בחינת קדוש ומובדל

אלא שנמשכת ממנו המשכה והארה מצומצמת, כדי שהעולמות והנבראים יוכלו לקבל אותה, כל אחד ואחד לפי מדרגתו. ואף על פי כן, הארה והמשכה זו נקראת בחינת "קדוש" ומובדל;

כי הארה והמשכה זו אינה כדמיון הנשמה המתפשטת בתוך הגוף להחיותו ולקיימו שהיא מתפעלת ממקרי הגוף לפי שהיא מלובשת ממש בתוך הגוף.

מפני שהארה והמשכה זו אינן דומות לנשמה המתפשטת בתוך הגוף כדי להחיותו ולקיימו, ושמושפעת ממה שמתרחש בגוף משום שהיא מלובשת בו ממש.

שהרי כשמתלבשת במחשבה אחת היא נתפסת ומוקפת בה עד שאינה יכולה להתלבש במחשבה אחרת.

שהרי כאשר היא מלובשת במחשבה אחת, היא נתפסת ומוקפת בה, עד שאינה יכולה להתלבש במחשבה אחרת.

משא"כ ההארה וההמשכה שממנו יתברך להחיות ולהוות עולמות רבים ונבראים עד אין קץ ותכלית ברכוי התחלקות מדרגות רבות ושונות וכולם אין דעותיהם שוות ואין מחשבותיהם

לא כך הוא בהארה ובהמשכה ממנו יתברך, שבאמצעותן הוא מעניק חיות ומביא לידי הוויה עולמות ונבראים רבים עד אין סוף ותכלית, בריבוי גדול של חלוקה למדרגות רבות ושונות; ואין דעותיהם של כולם שוות, ומחשבותיהם אינן

שוין זה לזה ואין מחשבה ודעה אחת תופסת ומקפת את החיות הנמשך בה להטריד ולבלבל שלא יתלבש במחשבה ודעה אחרת לפי שהארה והמשכה זו אינה

שוות זו לזו. שום מחשבה או דעה אחת אינה תופסת ומקיפה את החיות הנמשכת לתוכה, באופן שתעסיק ותבלבל אותה [כך שלא תוכל להתלבש במחשבה ובדעה אחרת]. שכן הארה והמשכה זו היא

אלא בבחינת השגחה בעלמא (פ"י עם היות שהיא השגחה פרטית על כל דרכי איש ועלילות מצעדי גבר אך אין זה כידיעת האדם שכשרוצה לידע איזו דבר הנה ידיעתו מלובשת באותו דבר הידוע.

רק בבחינת השגחה בלבד (כלומר, אף שהיא השגחה פרטית על כל דרכיו של אדם ועל כל צעדיו, אין היא דומה לידיעת האדם: כשהוא רוצה לדעת דבר-מה, ידיעתו מתלבשת באותו דבר ידוע;

אבל בו ית' אינו כן אלא ע"ד הכל גלוי וידוע לפניו וכמ"ש מזה בד"ה רני ושמחי בפ' מקץ וע"פ ארדה נא ואראה בפ' וירא)

אבל אצלו יתברך אין הדבר כך, אלא בדרך של "הכול גלוי וידוע לפניו", וכפי שמוסבר על כך במאמר המתחיל "רני ושמחי" בפרשת מקץ, ועל הפסוק "ארדה נא ואראה" בפרשת וירא);

ואינה נתפסת ומלובשת ממש בתוך הנבראים רק צופה ומביט עד סוף כל הדורות בסקירה אחת וכמ"ש היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם

והיא אינה נתפסת ואינה מתלבשת ממש בתוך הנבראים; היא רק צופה ומביטה עד סוף כל הדורות במבט אחד, כמו שנאמר: "היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם".

ולכן נק' ההארה וההמשכה ההיא בחי' קדוש ומוכדל אלא שהוא קדוש בוי"ו שמורה על המשכה שהיא המשכת ההשגחה וסקירה אחת.

לכן ההארה וההמשכה ההיא נקראת בחינת "קדוש" ומוכדל, אלא שזהו "קדוש" בוי"ו, המורה על המשכה — המשכת ההשגחה והמבט האחד.

וזהו ענין המלאכים שאומרים ג"פ [ג' פעמים] קדוש עד שאומרים הוי' צבאות אות הוא בצבא דילי [דיליה] כו'

וזהו ענינם של המלאכים, שאומרים שלוש פעמים "קדוש", עד שהם אומרים "הוי' צבאות" — אות הוא בצבא שלו וכו'.

וזהו אין קדוש כהוי' ופ"י בזהר פ' תזריע (דמ"ג א') דכמה קדישין נינהו כו' ולא קדישין כהוי' ע"ש.

וזהו "אין קדוש כהוי'". ובזהר, פרשת תזריע (דמ"ג א'), פירשו: "כמה קדישין נינהו כו', ולא קדישין כהוי'"; עיין שם.

והענין כי שם הוי' היינו שמהוה את הכל ואע"פ [ואף על פי] שמהוה את הכל אעפ"כ [אף על פי כן] הוא קדוש ומובדל מהם בבי' [בביה] סוכ"ע ואינו כדמיון הנשמה כו' כנ"ל.

והענין הוא: שם הוי' פירושו שהוא מהוה את הכול; ואף על פי שהוא מהוה את הכול, בכל זאת הוא קדוש ונבדל מהם, בבחינת סוכב כל עלמין, ואינו דומה לנשמה וכו', כנזכר לעיל.

3 ולכן בחינת קדוש כזה לא נמצא בכל בחינות קדישין דלעילא מפני שבכל סדרי ההשתלשלות מי שנקרא קדוש שהוא מובדל מאיזו דבר לא ימצא בו ההפכי היינו ההתפשטות והאחזה בדבר שהוא קדוש ומובדל ממנו.

לכן בחינה כזאת של "קדוש" אינה מצויה בכל בחינות הקדושה שלמעלה. בכל סדרי ההשתלשלות, מי שנקרא "קדוש" משום שהוא מובדל מדבר מסוים, לא נמצא בו ההפך — התפשטות ואחיה בדבר שממנו הוא קדוש ומובדל.

משא"כ למעלה באור א"ס ב"ה הסוכ"ע שהוא קדוש ומובדל ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא דוקא המהוה כל העולמות שעיקר החיות וההתהוות

אבל לא כך למעלה, באור אין סוף ברוך הוא, סוכב כל עלמין: הוא קדוש ומובדל, ואף על פי כן דוקא הוא מהוה את כל העולמות; שכן עיקר החיות וההתהוות

הוא מבחינת המקיף וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ס"פ כ"ג וס"פ מ"ח וכ"ה בע"ח [בעץ חיים] שהמקיף מצחצח הכלי מבחוץ כו' ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות. ולכן אין קדוש כהוי'.

הם מבחינת המקיף, כפי שמבואר בספר של בינונים (תניא), בסוף פרק כ"ג ובסוף פרק מ"ח; וכך גם בעץ חיים, שהמקיף מצחצח את הכלי מבחוץ וכו'. ועיינו במה שנתבאר במאמר המתחיל "יביאו לבוש מלכות". ולכן "אין קדוש כהוי'".

וזהו דאיהו תפיס בכולהו עלמין ע"י שסוכ"ע ומהוה ומחיה אותם עיי"ז מאין ליש ועכ"ז [ועם כל זה] לית מאן דתפיס ביה והוא קדוש ומובדל כו'.

וזהו "דאיהו תפיס בכולהו עלמין": הוא מקיף את כל העולמות, ובכך מהוה אותם ומחיה אותם מאין ליש; ואף על פי כן, "לית מאן דתפיס ביה", והוא קדוש ומובדל וכו'.

4 ב והנה כתיב שאו ידיכם קדש וברכו את הוי' כי המשכת קדוש להיות הוי' צבאות צריכה ברכה והמשכה תמיד בכל דור ודור שלא יסתלק החיות מפני הדור שאינו ראוי לכך.

2. והנה נאמר: "שאו ידיכם קדש וברכו את הוי'". כדי להמשיך את "קדוש" ולהיות "הוי' צבאות", דרושים ברכה והמשכה תמיד, בכל דור ודור, כדי שהחיות לא תסתלק בגלל דור שאינו ראוי לכך.

וצריכים להמשיך מחדש המשכת קדושתו יתברך וברכה והמשכה זו היא מבחינת קדש העליון שהוא למעלה מעלה מבחינת קדוש בוי"ו שהוא ענין ההמשכה להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע.

ויש להמשיך מחדש את קדושתו יתברך. ברכה והמשכה זו באות מבחינת קודש העליון, הנעלית לאין שיעור מבחינת "קדוש" בוי"ו, שעניינה ההמשכה להיות ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין.

משא"כ קדש בלא וי"ו אינו בגדר עלמין כלל והוא למעלה מעלה מבחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ומבחינת סוכ"ע ועליו נאמר אם צדקת מה תתן לו

לעומת זאת, "קודש" בלי וי"ו אינו שייך כלל לגדר העולמות, והוא נעלה לאין שיעור מבחינת ממלא כל עלמין ומבחינת סוכב כל עלמין. ועליו נאמר: "אם צדקת מה תתן לו?"

ורבו פשעין מה תעשה לו שאין העוונות פוגמים שם כלל ומשם נמשך שפע ברכה והמשכה להיות המשכת אור א"ס ב"ה בנבראים גם שלא לפי מעשיהם

"ורבו פשעין מה תעשה לו?", שכן העוונות אינם פוגמים שם כלל. ומשם נמשכים שפע של ברכה והמשכה, כדי להמשיך את אור אין סוף בנבראים, גם שלא בהתאם למעשיהם.

וזהו לשון הקב"ה שהקדוש בוי"ו שהוא ענין ההמשכה להוות ולהחיות הנבראים הוא ברוך ונמשך מקדש העליון תמיד בכל דור ודור.

וזהו פירוש הביטוי "הקדוש ברוך הוא": "הקדוש", "קדוש" בוי"ו, שעניינו ההמשכה כדי לברוא את הנבראים ולהחיותם, הוא "ברוך" — נמשך ומושפע מקודש העליון תמיד, בכל דור ודור.

אך הגורם להשפיע שפע ברכה והמשכה מקדש העליון להיות קדוש בוי"ו הם ישראל ע"י שאו ידיכם קדש.

אך מי שגורמים לשפע של ברכה והמשכה להימשך מקודש העליון, ולהיות "קדוש" בוי"ו, הם ישראל, באמצעות "שאו ידיכם קדש".

5 והענין כי ידיכם ב' ידיים הם ב' פסוקים הראשונים שבק"ש [שבקריאת שמע] שמע ישראל וברוך שכמל"ו [שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שהם צריכים כוונת הלב לעכב והם יחודא עילאה ויחודא תתאה.

וההסבר: "ידיכם" — שתי ידיים — הן שני הפסוקים הראשונים של קריאת שמע: "שמע ישראל" ו"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". הם מחייבים כוונת הלב, שבלעדיה אין יוצאים ידי חובה, והם כנגד יחודא עילאה ויחודא תתאה.

יחודא עילאה למסור נפשו באחד במס"נ [במסירות נפש] ממש שתשתפך נפשו להיות בטילה ונכללת באור א"ס ב"ה ומיוחדת במאציל ב"ה כמו שהיתה קודם שירדה לעוה"ז

יחודא עילאה הוא למסור את הנפש ב"אחד" במסירות נפש ממש, עד שהנפש נשפכת ומתבטלת ונכללת באור אין סוף ברוך הוא, ומתיחדת עם המאציל שלה ברוך הוא, כפי שהיתה לפני שירדה לעולם הזה.

כי בהתבוננותה באחד בבחינת יחודא עילאה איך שהוא אחד ממש שהוא לבדו הוא ואין עוד מלבדו. אי לזאת תכלה ותכסוף הנפש לצאת מנרתקה הוא מאסר הגוף כו'.

שכן כאשר היא מתבוננת ב"אחד" בבחינת יחודא עילאה — כיצד הוא אחד ממש, שהוא לבדו הוא ואין עוד מלבדו — לכן הנפש תכלה ותכסוף לצאת מנרתקה, שהוא מאסר הגוף וכו'.

6 ויחודא תתאה היא בחינת בע"כ [בעל כרחך] אתה חי דהיינו אחר שכבר נמשך שם כבוד מלכותו להיות מלכות כ"ע [כל עלמין] להוות מאין ליש דוקא ומוכרח להיות יש גשמי יהיה

והייחוד התחתון הוא בחינת "בעל כורחך אתה חי": כלומר, לאחר שכבר נמשכה בחינת "שם כבוד מלכותו", להיות מלכות כל העולמות ולהוות דווקא יש מאין, ומכיוון שבהכרח יהיה יש גשמי, עליו להיות

בבחינת ביטול היש שיהא היש בטל ונכלל גם כן באור א"ס ב"ה בקיום עוצם עיניו מראות ברע ובשמירתו ממחשבות והרהורים אשר לא לה' המה ולא תתורו אחרי לבבכם כו' (ועמ"ש מענין זה בד"ה שיר השירים).

בבחינת ביטול היש, כך שגם היש יתבטל וייכלל באור אין סוף, ברוך הוא, על ידי קיום "עוצם עיניו מראות ברע", ועל ידי שמירה מפני מחשבות והרהורים שאינם לה', וכן "ולא תתורו אחרי לבבכם" וגו'. (ועיניו במה שנכתב בעניין זה במאמר הפותח במילים "שיר השירים").

וב' בחינות אלו הם הן ב' ידיים כי דרועא ימינא וימינו תחבקני כאדם החובק את חבירו שלא יזוז ממנו אנה ואנה.

ושתי בחינות אלו הן שתי הידיים. הזרוע הימנית היא בחינת "וימינו תחבקני": כאדם המחבק את חברו כדי שלא יתרחק ממנו לכאן או לכאן.

וכך הוא ענין יחודא עילאה בחינת יחוד ממש במאציל העליון ב"ה כלה שארי ולבבי כו' וכך עניינו של הייחוד העליון: בחינת התאחדות ממש עם המאציל העליון, ברוך הוא, [כמו שנאמר] "כלה שארי ולבבי" וגו'.

ובחינת יחודא תתאה היא בחינת דרועא שמאלא בחינת גבורות שמאחר שרואה גשמיות העולם ליש דבר נפרד צריך להיות בבחי' התגבורות מאוד הן בסור מרע עוצם עיניו כו'

ובחינת הייחוד התחתון היא בחינת הזרוע השמאלית, בחינת גבורות: מאחר שהאדם רואה את הגשמיות שבעולם כיש וכדבר נפרד, עליו להתאמץ מאוד ולגלות שליטה עצמית, הן ב"סור מרע" — "עוצם עיניו" וגו',

והן בבחינת ועשה טוב יותר מטבעו ורגילותו וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] וב' בחינות ידים אלו הן בחינת נשיאות והעלאה לקדש העליון להיות בטל ונכלל באור א"ס

והן ב"עשה טוב", מעבר לטבעו ולהרגלו, כפי שמוסכר בספר של בינונים (תניא), פרק ט"ו. ושתי בחינות הידיים הללו הן בחינת נשיאה והעלאה אל הקודש העליון, כדי להתבטל ולהיכלל באור אין סוף,

ב"ה ממש שאינו בגדר עלמין כלל למעלה מבחי' ממלא ומבחינת סובב ועי"ז וברכו את ה' להיות נמשך שפע ברכה והמשכה להיות גילוי אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה

ברוך הוא ממש, שאינו נתון כלל בגבולות העולמות, והוא למעלה מבחינת ממלא כל עלמין ומבחינת סובב כל עלמין. ועל ידי כך מתקיים "וברכו את ה'": נמשכים שפע של ברכה והמשכה, כדי שתתגלה אור אין סוף, ברוך הוא, מלמעלה למטה.

וכמו שכתוב אם ישים אליו לבו אזי רוחו ונשמתו אליו יאסוף רוחו ונשמתו הן הן חיות ואור א"ס ב"ה בחינת קדוש אליו יאסוף להיות גילוי אור א"ס ב"ה גם למטה

וכמו שכתוב: "אם ישים אליו לבו", אזי "רוחו ונשמתו אליו יאסוף". "רוחו ונשמתו" הן החיות ואור אין סוף, ברוך הוא, בחינת "קדוש"; "אליו יאסוף" — כדי שתתגלה אור אין סוף, ברוך הוא, גם למטה.

וזהו לא זז מחבבה עד שקראה אמי שכמו שהאם מברכת את בנה עד"מ כך ישראל מברכין לאביהם שבשמים כביכול

וזהו [פירוש] "לא חדל מלחבבה עד שקראה יאמיו": כשם שאם מברכת את בנה, בדרך משל, כך ישראל מברכים, כביכול, את אביהם שבשמים;

שהם הם הממשיכים בחינת קדוש להיות הוי' צבאות מקדש העליון עי"י נשיאות ידיהם ביחו"ע [ביחודא עילאה] ויחו"ת [ויחודא תתאה]

שהרי הם שממשיכים את בחינת "קדוש", כך שתהיה "הוי' צבאות", מתוך הקדושה העליונה, באמצעות נשיאת ידיהם ביחודא עילאה וביחודא תתאה.

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] הקב"ה קראה אמי פי' בחינת קדוש בוי"ו המורה על המשכה קרא לכנסת ישראל אמי שהם הם הממשיכים כנ"ל ועיין בזהר ויקרא (ד"ג ע"א):

וזהו שאמרו חז"ל: "הקדוש ברוך הוא קראה אמ"י". כלומר, בחינת "קדוש" עם ו', המורה על המשכה, קראה לכנסת ישראל "אמ"י", שכן הם שממשיכים אותו, כנזכר לעיל. ועינינו בזהר, ויקרא (13a).

7 ג והנה המשכה זו דרך כלל היא מ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך הדברים האלה היא המשכת התורה שהיא מבחי' אנכי ממש מצוך לשון התקשרות והיא המשכת ח"ע [חכמה עילאה]

ג. והנה, באופן כללי, המשכה זו היא מה שנאמר: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך". "הדברים האלה" הם המשכת התורה, שמקורה בבחינת "אנכי" עצמו; "מצוך" הוא לשון התקשרות, וזו המשכה של חכמה עילאה,

כי אורייתא מחכמה נפקת והיא בחי' יו"ד של שם הוי"ו שבה מתלבש אור א"ס ב"ה ממש כידוע.

שהרי "אורייתא מחכמה נפקת" — התורה יוצאת מחכמה; והיא בחינת היו"ד של שם הוי"ו, שבה מתלבש ממש אור אין סוף ברוך הוא, כידוע.

אך דרך פרט הנה איתא בכוונת ק"ש [קריאת שמע] שע"י רמ"ח תיבין שבק"ש [שבקריאת שמע] ממשיכים בחי' רמ"ח אבריי' [אבריים] עילאין לבחי' אדם העליון ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם כו' להמשיך בחי' אדם כו'.

אבל בפרט, מובא בכוונות קריאת שמע שעל ידי רמ"ח התיבות שבקריאת שמע ממשיכים את בחינת רמ"ח האיברים העליונים אל בחינת האדם העליון, כמו שנאמר: "ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם" וגו' — כדי להמשיך את בחינת "אדם" וגו'.

8 והגם שא"א לבאר להשכיל היטב דבר זה בפרטיות כי אין לו דמות הגוף כו' ח"ו [חס ושלום].

ואף שאי אפשר להסביר את העניין הזה בפרטיו כך שיובן היטב, שהרי אין לה' צורה גופנית, חלילה,

אך מ"מ מאחר שכך דברה תורה בדרך משל ומליצה יש לנו רשות לדבר בם. ולהבין משל ומליצה אפס קצהו.

בכל זאת, מכיוון שהתורה דיברה כך, בדרך של משל ודימוי, מותר לנו לדבר עליהם. וננסה להבין מעט מן המשל והדימוי.

וגם רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] אמרו מעלה אני עליכם כאילו עשאוני. והענין כי הנה כתיב ביעקב ויקרא

שמו ישראל ופי' ישראל לי ראש שישאל הם העושים בחינת ראש להקב"ה כביכול דהיינו עד"מ

וגם חז"ל אמרו: "מעלה אני עליכם כאילו עשאוני". והביאור הוא: על יעקב כתוב "ויקרא שמו ישראל"; ופירוש ישראל הוא "לי ראש" — ישראל הם שעושים, כביכול, בחינת ראש להקדוש ברוך הוא. כלומר, בדרך משל,

כמו שיש בראש מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] ועצם הגולגולת החופף על המוחין כך ישראל הם הממשיכים בחינת מוחין חכמה מוחא איהו מחשבה מלגאו היא המשכת התורה המלוכשת בגשמיות שהוא בחינת ח"ע [חכמה עילאה] לא ידע אנוש ערכה שלפי פשוטו

כמו שבראש יש מוחין — חכמה, בינה ודעת — ועצם הגולגולת החופף על המוחין, כך ישראל הם שממשיכים את בחינת המוחין: "חכמה מוחא, איהו מחשבה מלגאו". זו המשכת התורה המלוכשת בגשמיות, שהיא בחינת חכמה עילאה, שעליה נאמר: "לא ידע אנוש ערכה"; לפי פשוטו,

הנה כל המקרא תנ"ך [תורה נביאים כתובים] הוא מלא כמעט בסיפורי מעשיות (ועיין בזהר בהעלותך קמ"ט ב' קנ"ב א')

כל המקרא, התנ"ך, מלא כמעט כולו בסיפורי מעשיות (ועיין בזהר, בהעלותך, קמ"ט ב', קנ"ב א');

וגם תשבע"פ [תורה שבעל פה] הלכות שרשן ויסודותן מח"ע [מחכמה עילאה] שהיא חכמה נפלאה שאין שכל אנושי משיג טעמי תורה וההלכות ואפילו ע"פ קבלה מפי סופרים ומפי ספרים

וגם בתורה שבעל פה, ההלכות — שורשן ויסודותיהן הם מחכמה עילאה, שהיא חכמה נפלאה, עד שאין השכל האנושי משיג את טעמי התורה וההלכות. וגם על פי הקבלה, מפי סופרים ומפי ספרים,

הנה מעט אשר נמצא כתוב אצלנו ואפי' [ואפילו] במועט זה אין די באר פרטיות כל הענינים לעומקם ולאשורם והמשכה זו שמחכמה עילאה להתלבש בגשמיות הענינים

הנה רק מעט נמצא כתוב אצלנו; וגם במועט הזה אין די באר לפרט את כל הענינים לעומקם ולאמיתם. והמשכה זו, מחכמה עילאה להתלבש בגשמיות הענינים,

כמו תרומות ומעשרות וסיפורי מעשיות שבתנ"ך [שבתורה נביאים כתובים] וגם התלבשות אור א"ס בחכמה שחכמה עילאה הגם שהיא לא בחכמה ידיעא

כמו תרומות ומעשרות וסיפורי מעשיות שבתנ"ך; וכן התלבשות אור אין סוף בחכמה: שהרי חכמה עילאה, אף שאינה "בחכמה ידיעא",

אך מאחר שהיא בחינת חכמה והשגה אלא שהיא השגה נפלאה שאינה מושגת לשכל הנבראים רחוקה היא מאד מאור א"ס ב"ה ממש

אך מאחר שהיא בחינת חכמה והשגה, אלא שזו השגה נפלאה שאינה מושגת לשכל הנבראים, היא רחוקה מאוד מאור אין סוף ברוך הוא עצמו,

שהוא רם ונשא לאין קץ וכ"ו תלויה בישראל למטה ע"י בחינת שאו ידיכם קודש ביחודא [ביחודא עילאה] ויחודא [ויחודא תתאה] ואח"כ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כ"ו שע"י ממשיכים להיות גילוי אור א"ס ב"ה ממש בחכמה כ"ו

שהוא רם ונישא עד אין קץ וכ"ו; [הדבר] תלוי בישראל שלמה, באמצעות בחינת "שאו ידיכם קודש", ביחודא עילאה וביחודא תתאה, ואחר כך "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך" וכ"ו; ועל ידי כך הם ממשיכים שתהיה התגלות של אור אין סוף ברוך הוא עצמו בחכמה וכ"ו.

ובחינת עצם הגולגלת החופף על הראש הוא בחינת הרצון שלמעלה מהמוחין כי הרצון הוא למעלה מטעם ודעת המושג ומובן (ועמ"ש מזה בד"ה תקעו בחד שופר)

ובחינת עצם הגולגולת המכסה את הראש היא בחינת הרצון, שלמעלה מהמוחין, שכן הרצון הוא למעלה מטעם ודעת שניתן להשיג ולהבין (וראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "תקעו בחדש שופר").

וזה ממשיכים ישראל ע"י בחינת ביטול רצון שיש לכל אחד ואחד מישראל בחינה זו בטל רצונך כ"ו הגם שאין לו השגה בתורה

ואת זאת ישראל ממשיכים באמצעות בחינת ביטול הרצון, שיש לכל אחד ואחד מישראל בחינה זו — "בטל רצונך" וכ"ו — אף שאין לו השגה בתורה.

וגם אין לו התבוננות גדולה בנפשו המשכלת ומתבוננת בגדולת ה' אשר לא יכול להרחיב ולהעמיק שכלו ובינתו מ"מ ע"י ביטול רצון פשוט בלי טעם ודעת ממשיך רצון העליון ב"ה

וגם אין לו התבוננות מעמיקה בנפשו המשכלת והמתבוננת בגדולת ה', משום שאינו יכול להרחיב ולהעמיק את שכלו ואת בינתו; ואף על פי כן, באמצעות ביטול פשוט של הרצון, בלי טעם ודעת, הוא ממשיך את הרצון העליון, ברוך הוא.

כמאמר יהי רצון עושים רצונו של מקו ם להיות המשכת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע וגם חסד דרועא ימינא ממשיכים ישראל ע"י

כמאמר "יהי רצון", "עושים רצונו של מקום", כדי שתהיה המשכה של ממלא כל עלמין ושל סוכב כל עלמין. וגם את החסד, "הזרוע הימנית", ממשיכים ישראל באמצעות

צדקה וחסד שעושים למטה וגבורה דרועא שמאלא ע"י התגברות האדם נגד רצונו וטבעו הנמשך מנפש הבהמית ותפארת גופא היא מדת הרחמנות המו מעי לו

הצדקה והחסד שהם עושים למטה; ואת הגבורה, "הזרוע השמאלית", באמצעות התגברות האדם על רצונו ועל טבעו, הנובעים מהנפש הבהמית; והתפארת, "הגוף", היא מידת הרחמים — "המו מעי לו".

והנה רחמנות היא כח"י התפעלות שהיא רחוקה מאד מאור א"ס ב"ה שהוא אחדות פשוט וכח"י רחמים פשוטים

והנה, רחמים הם התפעלות, שהיא רחוקה מאוד מאור אין סוף ברוך הוא, שהוא אחדות פשוטה וכח"י רחמים פשוטים;

אלא שישאל ממשיכ"י [ממשיכים / ממשיכין] להיו' [להיות] התלבשות אור א"ס ב"ה במדת הרחמנות ע"י פסוד"י [פסוקי דזמרה] במה שמשבחים ומהללים אותו ית' שע"י מעוררים למעלה להמשיך

אלא שישאל ממשיכים שאור אין סוף ברוך הוא יתלבש במידת הרחמים, באמצעות פסוקי דזמרה, שבהם הם משבחים ומהללים אותו יתברך; ובכך הם מעוררים למעלה להמשיך

אור א"ס למטה להתלבש במדת רחמנות ולהיות בבחי' המו מעי לו ובחי' נצח והוד תרין שוקין ממשיכים ע"י כח"י ניצוח שבישראל

את אור אין סוף למטה, כדי שיתלבש במידת הרחמים ויהיה בבחינת "המו מעי לו". ואת בחינות הנצח וההוד, "שת"י הרגליים", ממשיכים באמצעות מידת הניצוח שבישראל,

דהיינו שעושה גם נגד רצונו ושכלו רק בדרך אתכפא בלי טעם ודעת והיא עבודת האדם לכל היום גם אחר התפלה שחולפת ועוברת האהבה ורצון שמחמת ההתבוננות מ"מ נשאר רשימו קצת

כלומר, האדם פועל גם בניגוד לרצונו ולהגיונו, רק בדרך של אתכפא, בלי טעם ודעת. זו עבודתו של האדם במשך כל היום, גם לאחר התפילה, כשהאהבה והרצון שנולדו מן ההתבוננות חולפים ועוברים; ואף על פי כן, נשאר מהם רשימו כלשהו,

דהיינו ההסכמה שעלה במוסכם אצלו לילך בדרך טובים ולהתרחק מן הרע ומחמת זה יש לו בחי' ניצוח גם בלי טעם ודעת

כלומר, החלטה שהתבססה אצלו ללכת בדרך הטובה ולהתרחק מן הרע; ובזכותה יש לו בחינת ניצחון גם בלי טעם ודעת.

וגם בחי' הודיה מודים אנחנו לך להיות בטל לרצון העליון ב"ה ולהתגבר נגד תועבת ה' אשר שנא וכן בחינת הודיה, "מודים אנחנו לך": להיות בטל לרצון העליון, ברוך הוא, ולהתגבר על עצמו כנגד "תועבת ה' אשר שנא".

ולכן נקרא בחי' נצח והוד תרין שוקין כמו בחי' שוקיים עד"מ שאין בהם גילוי טעם ודעת. לכן בחינות נצח והוד נקראות "תרין שוקין", שתי הרגליים, בדומה לרגליים שבהן, על דרך משל, אין גילוי של טעם ודעת.

וזהו וגם נצח ישראל לא ישקר שבחי' נצח אינה חולפת ועוברת כו' (ועמ"ש מזה בד"ה אלה מסעי ובאגה"ק [ובאגרת הקודש] ד"ה להבין משל ומליצה)

וזהו "וגם נצח ישראל לא ישקר": בחינת נצח אינה חולפת ועוברת וכו' (וראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "אלה מסעיו", ובאגרת הקודש, בקטע המתחיל "להבין משל ומליצה").

ובחי' יסוד סיומא דגופא אות ברית קדש הוא בחי' התקשרות ע"י התקשרות ודביקות ישראל באלקים חיים שלא למשוך אחר חומריות גופו וחומריות העולם.

ובחינת יסוד, "סיומא דגופא, אות ברית קודש", היא בחינת התקשרות: התקשרותם של ישראל באלקים חיים, כדי שלא להימשך אחר חומריות הגוף וחומריות העולם.

ובחי' מלכות פה ע"י עסק התורה בפה ודברי אשר שמתי בפיו וכל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו.

ובחינת מלכות, "פה", [נמשכת] באמצעות העיסוק בתורה בפה, "ודברי אשר שמתי בפיו", ו"כל הקורא ושונה, הקב"ה קורא ושונה כנגדו".

וזהו ענין המשכת בחי' אדם העליון שיעור קומה שלמעלה שהן ע"ס [עשר ספירות] העליונות ע"י עשר כחות הנפש שבהן

וזהו ענין המשכת בחינת אדם העליון, שיעור קומה שלמעלה, שהן עשר הספירות העליונות, באמצעות עשר כוחות הנפש, שבהן

ועל ידן נמשך אור אי"ס ביה להתלבש בע"ס [בעשר ספירות] העליונות כו' ולכן קרא הקב"ה לכנסיי [לכנסת ישראל] אמי:

ובאמצעותן נמשך אור אין סוף, ברוך הוא, להתלבש בעשר הספירות העליונות וכו'. לכן קרא הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל "אמי".

10 ד אך בעטרה שעטרה לו אמו עטרה היא בחינת כתר מלכות שהיא למעלה מגוף המלך (כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב ספ"ו שהכתר אינו מכלל גופו כו')

4. אך "בעטרה שעטרה לו אמו" — העטרה היא בחינת כתר מלכות, הנמצא למעלה מגופו של המלך (כפי שכתוב בעץ חיים, שער כ"ב, סוף פרק ו', שהכתר אינו מכלל גופו וכו');

עד"מ שמכתירין אותו באבנים טובות שעם היות שהאבנים הן דומם מכל מקום לפי שהן טובות ומאירות נעשין לו כתר על ראשו.

בדומה לכך שמכתירים אותו באבנים טובות: אף שהאבנים דוממות, מכל מקום, מכיוון שהן יקרות ומאירות, הן נעשות כתר על ראשו.

וכך עד"מ על ידי אותיות התורה המלוכשות בגשמיות תרומות ומעשרות כו' נעשה בחי' כתר למעלה וכך, על דרך משל, באמצעות אותיות התורה המלוכשות בדברים גשמיים, כגון תרומות ומעשרות וכו', נעשית למעלה בחינת כתר.

(ועמ"ש מענין זה בד"ה נר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל כדי שתהא מזוזה מימין בפי' מקץ) (ועיינו במה שנכתב בעניין זה במאמר המתחיל "נר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל כדי שתהא מזוזה מימין", בפרשת מקץ).

והענין כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו מלאכי השרת וקשרו להם שני כתרים א' כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע.

והעניין הוא, כפי שאמרו חז"ל: בשעה שהקדימו ישראל "נעשה" ל"נשמע", באו מלאכי השרת וקשרו להם שני כתרים: אחד כנגד "נעשה" ואחד כנגד "נשמע".

וביאור הדבר כי הנה פי' וביאור מלת נשמע הוא להיות בטל לדבר תורה המדברת בפיו וביאור העניין: משמעותה ופירושה של המילה "נשמע" היא להיות בטל לדבר התורה המדברת בפיו,

שהיא רצונו וחכמתו יתברך כאלו שומע שהשכינה מדברת מתוך גרונו כמ"ש תען לשוני אמרתך וזהו השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיו דהיינו בחי' אתה הוא המוציא כו'

שהוא רצונו וחכמתו יתברך; כאילו הוא שומע את השכינה מדברת מתוך גרונו, כמו שכתוב: "תען לשוני אמרתך". וזהו "השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיו", כלומר, בחינת "אתה הוא המוציא" וכו'.

והקדימו לזה בחינת נעשה להיות בטל לבעל הרצון הוא אור א"ס ב"ה לבדו בעצמו שעל ידי ביטול זה נמשך בחי' נשמע המשכה מלמעלה למטה כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח.

ולכך הקדימו את בחינת "נעשה" — להיות בטל לבעל הרצון, שהוא אור אין סוף ברוך הוא לבדו, בעצמו; ועל ידי ביטול זה נמשכת בחינת "נשמע", המשכה מלמעלה למטה, כי "רוח אייתי רוח ואמשיך רוח".

11 וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו והיינו כי אין

התורה שייכה אליו ואינה נמשכת לו מאור א"ס ב"ה

וזהו שאמרו חז"ל: "כל האומר: אין לי אלא תורה — אפילו תורה אין לו". כלומר, התורה אינה שייכת לו ואינה נמשכת אליו מאור אין סוף, ברוך הוא,

אלא על ידי בחינת ביטול רצון לגמרי לה' לבדו להיות בטל ונכלל באור א"ס ב"ה ממש וביטול רצון שבבחי' נעשה ובבחי' נשמע נק' כתרים

אלא באמצעות בחינה של ביטול מוחלט של הרצון לה' לבדו, כדי להיות בטל ונכלל ממש באור אין סוף, ברוך הוא. וביטול הרצון בבחינת "נעשה" ובבחינת "נשמע" נקרא "כתרים",

(ועמ"ש בד"ה כי עמך מקור חיים בענין וגלה על ראשה כו' ועי' בזהר פ' צו דל"ד ע"ב)

(וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "כי עמך מקור חיים", בעניין "וגלה על ראשה" וכו'; וראו בזהר, פרשת צו, לד ע"ב).

וכך עדי"מ למעלה נקרא בחי' כתר בחינת ביטול רצון כביכול שמבטל רצונו העליון ב"ה שהוא בלתי סוף ובלתי תכלית להיות לו רצון בתורה ומצות שהוא ית' רם ונשא מרצון זה וכמ"ש אם צדקת כו'

וכך, בדרך משל, למעלה: בחינת כתר נקראת בחינת ביטול הרצון, כביכול, בכך שהוא ית' מבטל את רצונו העליון, שאין לו סוף ואין לו תכלית, כדי שיהיה לו רצון בתורה ובמצוות. שהרי הוא ית' נעלה ונשגב מרצון זה, כמו שנאמר: "אם צדקת" וכו'.

רק רצון זה המלוכש בתורה ומצות הוא חסד וצדקה אשר עשה אלהים לנו וזהו תען לשוני אמרתך כי כל מצותיך צדק

אלא שרצון זה, המלוכש בתורה ובמצוות, הוא חסד וצדקה שעשה לנו אלקים. וזהו: "תען לשוני אמרתך, כי כל מצוותיך צדק".

ולכן כל המצות נקראות בשם צדקה וכתוב וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת שכל המצות הן צדקה וחסד אשר המשיך ה' בהן את רצונו העליון

ולכן כל המצוות נקראות בשם צדקה, ונאמר: "וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצווה הזאת", שהרי כל המצוות הן צדקה וחסד, שבהם המשיך ה' את רצונו העליון,

שהוא בלתי סוף ובלתי תכלית והגורם המשכה זו וצדקה וחסד זה הוא עסק התורה בבחינת ביטול רצון וכמ"ש ודברי אשר שמתי בפיו הגם

שאינו לו סוף ואין לו תכלית. ומה שגורם להמשכה זו, לצדקה ולחסד האלה, הוא העיסוק בתורה מתוך ביטול הרצון, כמו שנאמר: "ודברי אשר שמתי בפיו". אף על פי

כי זאת התורה אדם שהתורה היא בחי' אדם דאורייתא מחכמה נפקת. מ"מ היינו בבחי' יציאתה מההעלם אל הגילוי.

שנאמר: "זאת התורה אדם" — כלומר, התורה היא בחינת "אדם", שהרי "אורייתא מחכמה נפקת"; אף על פי כן, מדובר בבחינת יציאתה מן ההעלם אל הגילוי.

אבל שרשה ויסודתה העליון שממנו לוקחה כתיב ומדבר מתנה מדבר היא בחי' עליונה למעלה מעלה מבחי' אדם כי במדבר כתיב אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם

אבל על שורשה ויסודה העליון, שממנו נלקחה, נאמר: "ומדבר מתנה". המדבר הוא בחינה עליונה, למעלה למעלה מבחינת אדם, שהרי על המדבר נאמר: "אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם".

כי בחי' איש הוא מ"ש ה' איש מלחמה מלחמה להוי' בעמלק דהיינו כשכבר נמשך בבחי' הוי' אחר המשכת ג"פ [ג' פעמים] קדוש בוי"ו.

כי בחינת "איש" היא מה שנאמר: "ה' איש מלחמה", "מלחמה להוי' בעמלק"; כלומר, לאחר שהאור כבר נמשך בבחינת הוי', בעקבות המשכת שלוש פעמים "קדוש" עם ו'.

אבל במקורו ושרשו באור א"ס ב"ה ממש נקרא בחי' מדבר אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם שהוא למעלה מעלה מבחינת אדם

אבל במקורו ובשרשו, באור אין סוף ברוך הוא ממש, הוא נקרא בחינת "מדבר" — "אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם" — שהיא למעלה-למעלה מבחינת אדם.

(וע' בספ"ד [בספרא דצניעותא] בזהר תרומה דקע"ז א' ובוהר הרקיע שם) ומשם נמשך להיות בחינת כתר על הראש ומוחין שהוא למעלה מעלה מבחי' הראש ומוחין:

(ועיינו בספרא דצניעותא שבזוהר, תרומה, דף קע"ז ע"א, ובוהר הרקיע שם); ומשם נמשכת להיות בחינת כתר על הראש ומוחין, שלמעלה-למעלה מבחינת הראש והמוחין.

12 וזהו צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה כי הנה ענין מלך שלמה. מלך שהשלום שלו וכתוב שלמה בה"א [בית הלל אומרים].

וזהו [פירוש] "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה". משמעותו של "מלך שלמה" היא "המלך שהשלום שלו"; ושלמה נכתב בה"א.

והענין כי להיות המשכה מאור א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו' להחיות עולמות ונבראים שהם בעלי גבול. הנה המשכה זו היא מן ההיפוך אל ההיפוך לגמרי.

והענין הוא שכדי שתהיה המשכה מאור אין סוף ברוך הוא, שכשמו כן הוא — אין לו סוף וכו' — להחיות עולמות ונבראים שהם בעלי גבול, ההמשכה הזאת היא מהפך אל הפך לגמרי.

13 והמחבר ההמשכה והעושה שלום לחבר שני הפכים הוא ענין מלך כי מלכותך מלכות כל עולמים. ומה שמחבר את ההמשכה ועושה שלום, כדי לחבר שני הפכים, הוא ענין המלך, שהרי "מלכותך מלכות כל עולמים".

וכמאמר יחיד חי העולמים מלך. כלומר שהוא לבדו ית' יחיד ומיוחד אלא שחי העולמים הוא רק בחי' מלך מחשבתו הקדומה אנא אמלוך.

וכמאמר: "יחיד חי העולמים מלך". כלומר, הוא לבדו ית' יחיד ומיוחד; אלא ש"חי העולמים" הוא רק בחינת מלך — מחשבתו הקדומה: "אנא אמלוך".

וזהו מלך שהשלום שלו וכתוב שלמה בה"א [בית הלל אומרים] שהשלום נמשך עד בחיי ה"א תתאה היא המחיה את הנבראים ומהוה אותם מאין ליש ומוציאם מהעלם אל הגילוי ומכאן אל הפועל

וזהו "מלך שהשלום שלו", ושלמה נכתב בה"א: השלום נמשך עד בחינת ה"א תתאה, המחיה את הנבראים ומהוה אותם מאין ליש, ומוציאה אותם מן ההעלם אל הגילוי ומן הכוח אל הפועל.

(ועמ"ש מזה ג"כ בפ' בראשית בד"ה צאינה וראינה) ומי הוא הגורם שלום זה והתחברות זו היינו עטרה שעטרה לו אמו דבאתעדל"ת [דבאתערותא דלתתא] תליא מלתא.

(וראה גם מה שנכתב על כך בפרשת בראשית, בדיבור המתחיל "צאינה וראינה"). ומה גורם לשלום ולחיבור האלה? "עטרה שעטרה לו אמו", שכן הדבר תלוי באתערותא דלתתא.

והנה הנשמות שבג"ע [שבגן עדן] יש מהן שנקראו בנות ירושלים. ויש מהן שנקראו בנות ציון. בנות ירושלים הן הנשמות שעדיין לא נתלבשו בגופות בני"א [בני אדם] שמקבלות יראה שלם

והנה, מבין הנשמות שבגן עדן, יש שנקראות "בנות ירושלים" ויש שנקראות "בנות ציון". "בנות ירושלים" הן הנשמות שעדיין לא התלבשו בגופים של בני אדם, והן מקבלות יראה שלמה,

דהיינו שלימות היראה שהיא בבחי' א"ס מה שאין המלאכים עליונים יכולים לקבל כ"א כפי מה שנמשך להם במדה לכל א' וא' לפי מדרגתו.

כלומר, שלמות היראה, שהיא בבחינת אין סוף, שהמלאכים העליונים אינם יכולים לקבל; הם מקבלים רק כפי מה שנמשך אליהם במידה, לכל אחד ואחד לפי מדרגתו.

משא"כ יתר מכדי מדתן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפן שנתבטלו במציאות לפי שהושיט אצבעו הקטנה יתר מכדי מדתם הראויה להם לפי

אך יותר מכפי מידתם — אמרו חז"ל: "הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפן"; כלומר, הם התבטלו ממציאותם, מפני שהושיט את אצבעו הקטנה מעבר למידה הראויה להם, משום

שהם נתלבשו בבחי' גופות מיסוד האש ויסוד הרוח וכמ"ש עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוחט.

שהם התלבשו במעין גופים, מיסוד האש ומיסוד האוויר, כמו שנאמר: "עושה מלאכיו רוחות, משרתיו אש לוחט".

אבל הנשמות שעדיין לא נתלבשו בגופות יכולות לקבל אור א"ס ב"ה כמו שהוא בבחי' א"ס וכמ"ש חי ה' אשר עמדתי לפניו לפי שהן כלולות ומיוחדות במאצילן ב"ה ממש

אבל הנשמות שעדיין לא התלבשו בגופים יכולות לקבל את אור אין סוף כפי שהוא, בבחינת אין סוף, כמו שנאמר: "חי ה', אשר עמדתי לפניו"; שכן הן כלולות במאצילן ומיוחדות בו ממש, יתברך.

(וכמ"ש מזה לעיל בד"ה שחורה אני כו') ובנות ציון נק' הנשמות שבגן עדן שבאו מעוה"ז כי ציון מלשון ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] שבבבל מצוינים.

(כפי שנכתב על כך לעיל, במאמר המתחיל "שחורה אני" וכו'). "בנות ציון" הוא כינוי לנשמות שבגן עדן, שבאו מן העולם הזה; שכן השם "ציון" קשור לביטוי "תלמידי חכמים שבבבל מצוינים".

פ"י מלובשים שנעשה להם בחי' לבושים מעסק התורה והמצות אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו כדי שיוכלו ליהנות מזיו השכינה כמו שא"א להסתכל באור גדול בלי כלי הכוונה היא שהן לבושות: נוצרים להן לבושים מעיסוקן בתורה ובמצוות. "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו" — כדי שיוכלו ליהנות מזיו השכינה, כשם שאי אפשר להביט באור גדול בלי כלי.

ולכן כל הנביאים ואפילו משה רבינו ע"ה [עליו השלום] ראה באספקלריא אלא שמרע"ה [שמשה רבינו עליו השלום] ראה באספקלריא אחת המאירה ושאר הנביאים דרך ז' אספקלריות.

ולכן כל הנביאים, ואפילו משה רבינו עליו השלום, ראו באמצעות אספקלריה — אלא שמשה רבינו עליו השלום ראה באמצעות אספקלריה אחת מאירה, ושאר הנביאים ראו דרך שבע אספקלריות.

14 וזהו ימים יוצרו ולא אחד בהם ולו קרי כי ימים הם לבושים והם יוצרו בכדי שיהי' [שיהיה] בחי' אחד מאיר בהם.

וזהו [פירוש] "ימים יוצרו ולא אחד בהם", הנקרא "ולו אחד בהם": שהרי הימים הם לבושים, והם נוצרו כדי שבחינת "אחד" תאיר בהם.

אך לבוש זה אינו אלא ליהנות מזיו בבחי' ההשגה הנפלאה שהוא בחי' חכמה כי חכמת אדם תאיר פניו אלא שלבוש זה נועד רק לאפשר ליהנות מזיו, באמצעות ההשגה הנפלאה, שהיא בחינת חכמה, שהרי "חכמת אדם תאיר פניו",

ובאור פניך נתת לנו תורת חיים שהתורה היא בחינת אור פניו ית' שנהנין מזיו זה הצדיקים בגי'ע [בגן עדן] והוא זיו התורה והמצות

ו"באור פניך נתת לנו תורת חיים": התורה היא בחינת אור פניו יתברך, שהצדיקים בגן עדן נהנים מזיוו; וזהו זיו התורה והמצוות.

אבל בעטרה שעטרה לו אמו הן הם התורה והמצות עצמן שהן למעלה מעלה מבחינת חכמה שממדבר מתנה בחי' מדבר אשר לא ישב אדם שם ולא ניתן ליהנות לבני אדם בהשגתם והשכלתם כלל.

אבל "בעטרה שעטרה לו אמו" — היינו התורה והמצוות עצמן, שהן למעלה מעלה מבחינת חכמה, שכן הן "ממדבר מתנה", בחינת "מדבר אשר לא ישב אדם שם", ולא ניתנו לבני אדם ליהנות מהן באמצעות השגתם והבנתם כלל.

הנה ע"ז נאמר צאינה וראינה. כלומר צאינה מן הלבושים כי אין צורך ללבוש שאין הלבוש אלא כדי להיות כח לקבל ההשגה הגדולה והנפלאה.

ועל כך נאמר: "צאינה וראינה". כלומר, צאו מן הלבושים, כי אין צורך בלבוש; הלבוש נועד רק לתת כוח לקבל את ההשגה הגדולה והנפלאה.

אבל בעטרה אין כח ההשגה מגעת לשם כי היא למעלה מעלה מכח ההשגה והחכמה כנ"ל
אבל בכתר אין כוח ההשגה מגיע לשם, כי הוא למעלה מעלה מכוח ההשגה והחכמה, כנזכר לעיל.

(ובזה נז' [נזכר] מענין צאינה וראינה כפי תרומה קל"ד א' וברכות ס"פ פקודי פ' אחרי ספ"ך [סוף פרשה כ'] במדבר ספ"ב [סוף פרק ב'] פי"ב דרמ"ח ג' ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה ע"פ צאינה וראינה):

(ובזה נזכר ענין "צאינה וראינה" בפרשת תרומה קל"ד א'; ובמדרש רבה: בסוף פרשת פקודי; בפרשת אחרי, סוף פרק כ'; במדבר, סוף פרק ב', פרק י"ב, רמ"ח ג'; ובשיר השירים רבה על הפסוק "צאינה וראינה").

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חנינמי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/18

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק